

1/502
3404 - 7349

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1494 /378

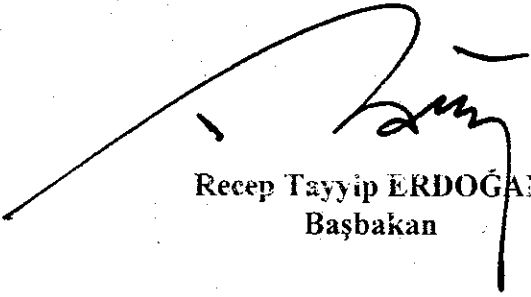
25/1/2008

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 10/12/2007 tarihinde kararlaştırılan "375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI			
Tali Komisyon			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe		
Tarih:	01 Şubat 2008	E. No:	1/502
M.Y.	MESL.		
YAK	Neer		
BAŞKAN			

GENEL GEREKÇE

4639 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkında Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanununun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1 inci maddesiyle, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği artırmak ve kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini temin etmek amacıyla bunların mali ve sosyal hakları arasındaki adaletsizlikleri gidermek üzere Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir. Anılan Kanunun "İlkeler ve yetki süresi" başlıklı 2 nci maddesinde ise, Bakanlar Kurulunun bu yetkiyi kullanırken kamu hizmetlerinin verimli ve etkin bir şekilde yürütülmesini; ülkenin ekonomik ve sosyal durumunu dikkate alarak, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında hizmetin özellik ve gereklerine uygun olarak adaletsizlikleri giderecek düzenlemeler yapılmasını göz önünde bulunduracağı hükme bağlanmıştır.

Bu Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesiyle, 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesine eklenen (C) bendinde, temsil tazminatı almayan personelden kimlere görev tazminatı ödenebileceği, bu tazminatın sınırları ve anılan sınırlar dahilinde bu konuda Bakanlar Kuruluna verilen yetki ve görevler belirlenmiştir.

Anılan düzenleme ile, 4505 sayılı Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanun ile, farklı kurumlarda genel müdür ve üzeri görevlerde bulunanların ücretleri arasındaki eşitsizliğin temsil tazminatı ödenerek giderilmesi sonucunda daha alt görevlerde bulunanların da görev tazminatından yararlandırılması ve kademeli olarak kapsama dahil tüm personelin ücretleri arasındaki adaletsizliğin giderilmesi amaçlanmış ve bunun gerçekleştirilebilmesi için de ek ödeme alan ile almayan personelin ücret eşitsizliğinin giderilmesine yönelik olarak temsil tazminatında olduğu gibi görev tazminatına da mahsup sistemi getirilmiştir. Mahsup işlemi nedeniyle, ilave ödemesi olan kurumlardaki personel söz konusu ödemedden ilave ödeme ve görev tazminatı miktarlarına göre ya hiç faydalanamayacak ya da kısmen faydalanabilecekken, ilave ödemesi olmayan kurum personeli ise tam olarak faydalanacaktı. Böylece değişik kurumlarda aynı unvan veya benzer niteliklere sahip olan ve benzer görevlerde bulunan personelin ücretleri arasındaki farkların önüne geçilmiş olacaktır.

Ayrıca, görev tazminatı ödemesinin en az beş yıl hizmeti olan personele ödenmesi öngörülme suretiyle aynı unvan veya benzer niteliklere sahip olan ve benzer görevlerde bulunan personelin ücretleri arasındaki farkın da hizmet yılına bağlı olarak açılması ve bu şekilde kıdemli memura yeni işe başlayan bir memura göre daha fazla ücret verilmesi öngörülmüştü.

Bu çerçevede, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesine eklenen (C) bendi uyarınca, görev tazminatı ödenmesi hususunda Bakanlar Kuruluna yasa ile verilmiş bir takdir yetkisi bulunduğu dikkate alınarak çıkarılan 10/1/2002 tarihli ve 2002/3546 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği artırmak ve kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, verimli ve ekonomik bir şekilde yürütülmesini temin etmek amacıyla değişik kurumlarda aynı unvan veya benzer niteliklere sahip olan ve benzer görevlerde bulunanların aldıkları ücretler arasındaki farklılıkların giderilmesi için başlatılan çalışmaların ilk adımı olarak bütçede öngörülen ek mali kaynaklar

çerçevesinde sadece makam veya yüksek hakimlik tazminatı alan personeli kapsayacak şekilde düzenlenmiştir.

Ancak, 2002/3546 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girmesinden kısa bir süre sonra, 20/3/2002 tarihli ve 4747 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 2 nci maddesine eklenen bir hüküm ve buna dayanılarak yürürlüğe konulan 2/4/2002 tarihli ve 2002/3929 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla 2002/3546 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına eklenen geçici maddeyle, görev tazminatına ilişkin mahsup sisteminde değişikliğe gidilerek asgari görev tazminatı ödemesi getirilmiştir. Böylece, görev tazminatıyla farklı kurumlarda aynı unvan veya benzer niteliklere sahip olan ve benzer görevlerde bulunan personelin ücretleri arasındaki farkların önüne geçilmesi hedefinin gerçekleşme şansı da kalmamıştır.

Diğer taraftan, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren söz konusu Bakanlar Kurulu Kararına karşı açılan idari davalar, Danıştay Onbirinci Dairesince "Bakanlar Kuruluna yasa ile verilmiş bir takdir yetkisi bulunduğu ve bu yetki kullanılırken anılan KHK'nin 18 inci maddesine göre bu amaç için öngörülmüş ek mali imkânların aşılamayacağı hükmü karşısında, idarenin yargı kararı ile anılan maddede öngörülen ek mali imkânlar aşılacak şekilde düzenleme yapmaya zorlanamayacağı açıktır." denilmek suretiyle reddedilerek görev tazminatı ödenmesi hususunda Bakanlar Kurulunun takdir yetkisinin bulunduğu açıkça vurgulanmıştır.

Bakanlar Kurulu da bu konuda takdir yetkisi olduğunu yargı kararları ile pekiştirerek, öngörülen hedefe ulaşma şansı kalmayan görev tazminatının kapsamını genişletme yoluna gitmemiştir. Ancak, bunun yerine ücret adaletsizliğini gidermeye ve yeni ücret politikalarının uygulanmasına yönelik olarak başka düzenlemeler yapılmış, "görev tazminatı" olarak personele verilebilecek kaynaklar, öngörülen hedef ve yeni politikalar doğrultusunda başka adlarla yine personele verilmiştir.

Bu kapsamda, öncelikle anılan Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren makam tazminatı cetveline zaman içinde yeni unvanlar eklenmek suretiyle görev tazminatından daha fazla personelin yararlanması sağlanarak kapsam genişletilmiş, değişik kurumlarda aynı unvan veya benzer niteliklere sahip olan ve benzer görevlerde bulunanların aldıkları ücretler arasındaki farklılıkların giderilmesi amacıyla münferit düzenlemeler ile birçok kurum personeline değişik adlar altında ilave ödemeler getirilmiş ve Yan Ödeme Kararnamesi kapsamındaki zam ve tazminat oranlarında artışlar yapılmak suretiyle ücretler arasındaki farklılıkların giderilmesi yönünde düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca, 5473 sayılı Kanun ile kurumsal ilave ödeme almayan personele 2006 yılı Ocak ayından itibaren "ek ödeme" getirilmek suretiyle görev tazminatından yararlanamayan personelin ücretlerinde iyileştirmeler yapılmıştır. Bu kapsamda, beş hizmet yılından daha düşük kıdeme sahip personel de dahil olmak üzere kurumsal ilave ödemesi olmayan personelin tamamına 90 YTL civarında ek ödeme yapılmaktadır. Anılan ödeme 2008 yılı Ocak ve Temmuz aylarında 20'şer YTL daha artırılmak suretiyle 111 ve 134 YTL'ye yükseltilecektir. Diğer taraftan, değişik tarihlerde seyyanen zamlar da vermek suretiyle düşük maaş alana daha yüksek, yüksek maaş alana ise daha düşük oranlarda artışlar gerçekleştirilmiştir. Anılan düzenlemeler yapılmayıp, görev tazminatı yaygınlaştırılmış olsaydı hizmet yılı beş ve daha aşağı olanlar hiçbir şekilde görev tazminatından yararlanamayacakları gibi daha düşük oranlarda artışlardan faydalanacaklardı.

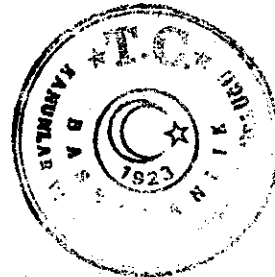
Dolayısıyla, görev tazminatının ücretler arasındaki farklılıkların giderilmesi amacından uzaklaşması, yetkili sendikalarla kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında yapılacak artışlara yönelik olarak yapılan toplu görüşmelerde görev tazminatında öngörülenin aksine aynı unvanlı personelin hizmet yılı itibarıyla ücretleri arasındaki yelpazenin

daraltılması ve ayrıca düşük maaş alana daha yüksek artış yapılması yönünde izlenen yeni ücret politikaları nedeniyle, bu tazminatın yerine yukarıda yer verilen düzenlemeler yapılmış ve mali imkanlar çerçevesinde ayrıca görev tazminatı verilmesi imkanı kalmamışken, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 28.12.2006 tarihli ve Esas No:2003/494, Karar No:2006/3358 sayılı Kararında "631 sayılı KHK ile Bakanlar Kuruluna verilen yetki, madde kapsamındaki tüm personele yapılacak olan ödemelerde farklı gösterge rakamları belirlemekle sınırlı olup, hangi personele ödeme yapılacağı konusunda bir yetki verilmemiş olması nedeniyle, personelden bir kısmına görev tazminatı ödenmemesi sonucunu doğuran bir düzenleme yapılmasına olanak bulunmamaktadır...Bu durumda, söz konusu KHK kapsamında bulunan bir kısım personele görev tazminatı ödenmemesi öngörülmek suretiyle eksik düzenlemeye yönelik dava konusu Bakanlar Kurulu kararının 1 inci maddesinin iptali gerekmektedir." denilmek suretiyle Bakanlar Kurulunun söz konusu bent kapsamındaki diğer kamu çalışanlarına görev tazminatı ödenmemesi hususunda takdir yetkisinin bulunmadığı belirtilerek Danıştay Onbirinci Daire kararı bozulmuştur.

Söz konusu Kararın düzeltilmesi talebinde bulunulmuş, aynı zamanda da Bakanlar Kurulunca belirlenen kadrolara atanmış olanların görev tazminatından yararlandırılması ve mali imkanlar çerçevesinde kademeli olarak kapsamın genişletilmesi suretiyle zamanla kapsamdaki tüm personelin görev tazminatından yararlandırılması konusunda Bakanlar Kurulunun takdir yetkisinin bulunduğu hususuna açıklık getirilmesi ve bu konudaki ihtilafların sona erdirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen bir önerge ile 30/5/2007 tarihli ve 5677 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna bir madde eklenmiş, ancak anılan Kanun Cumhurbaşkanınca Kanunun başka bir maddesindeki düzenlemeden dolayı TBMM'ye geri gönderilmiş ve yürürlüğe girememiştir.

Ayrıca, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 14/6/2007 tarihli ve Esas No:2007/698, Karar No:2007/1629 sayılı Kararı ile karar düzeltme talebi de reddedilmiştir. Bu durumda, Danıştay Onbirinci Dairesince 2002/3546 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesi iptal edileceğinden bu konuda yeni bir düzenleme yapma zorunluluğu ortaya çıkacak ve görev tazminatının ücretler arasındaki farklılıkların giderilmesi amacından uzaklaşmış olması sebebiyle bu tazminatın yerine yapılan düzenlemelere ilaveten görev tazminatı da ödenmesi gerekecektir ki bu durum Devlet bütçesine çok büyük yükler getireceğinden kamu mali dengesi bozulacaktır.

Bu itibarla, söz konusu bent kapsamında en az beş hizmet yılını dolduran tüm personelin görev tazminatından yararlandırılması sağlıklı bir kamu maliyesi dengesi sağlanması bakımından mevcut bütçe imkanları çerçevesinde mümkün olmadığından ve aynı amaca yönelik olarak zaten yukarıda yer verilen düzenlemeler yapılmış olduğundan, anılan bendin yürürlükten kaldırılması gerekli görülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (C) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamında bulunan personele, değişik kurumlarda aynı unvan veya benzer niteliklere sahip olan ve benzer görevlerde bulunanların aldıkları ücretler arasındaki farklılıkların giderilmesi amacıyla görev tazminatının yerini alabilecek çeşitli düzenlemeler yapılmış olduğundan ve bu düzenlemelere ilaveten görev tazminatı ödenmesi mevcut bütçe imkanları çerçevesinde mümkün olmadığından, söz konusu bendin yürürlükten kaldırılması gerekli görülmüştür.

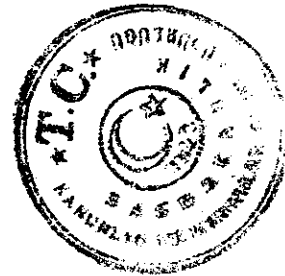
MADDE 2- 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (C) bendi 15/1/2002 tarihinde yürürlüğe girmiş olduğundan, bu tarihten itibaren yürürlükten kaldırılması ve bu konuda yaşanabilecek ihtilafların sona erdirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**375 SAYILI KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (C) bendinin (2) numaralı alt bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı bendin (3) numaralı alt bendinde yer alan “(1) ve (2) numaralı alt bentlere” ibaresi “(1) numaralı alt bende” şeklinde değiştirilmiştir.

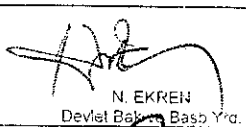

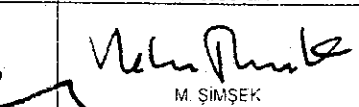
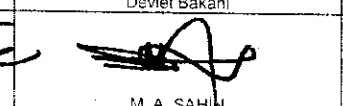
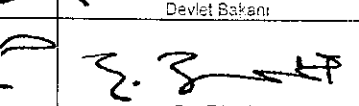
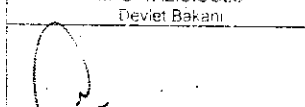
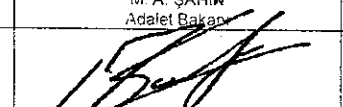
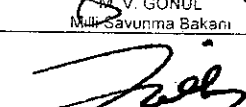
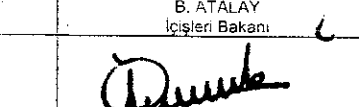
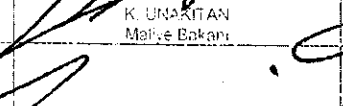
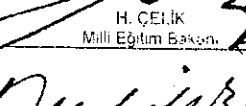
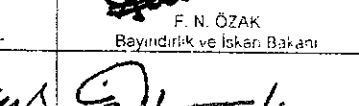
T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 1256

MADDE 2- (1) Bu Kanun 15/1/2002 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 C. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. FAZICI Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 N. EKREN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 M. BASEŞGİOĞLU Devlet Bakanı	 K. TÜZMEN Devlet Bakanı	 H. GÜBLÜKÇÜ Devlet Bakanı	 M. ŞİMŞEK Devlet Bakanı
 M. S. YAZICIOĞLU Devlet Bakanı	 M. A. ŞAHİN Adalet Bakanı	 M. V. GONÜL Milli Savunma Bakanı	 B. ATALAY Bayındırlık ve İşleri Bakanı
 A. SABAN Dışişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı	 H. ÇELİK Milli Eğitim Bakanı	 F. N. ÖZAK Bayındırlık ve İşleri Bakanı
 R. AKDAĞ Saçlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı	 M. M. EKER Ticaret ve Köyseleri Bakanı	 F. ÇELİK Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı